

Kavicsok potyognak az égből

(Ravasz Péter: Bolgár népmesék, Móra, 1975.)

Volt egyszer egy piros tarajú kiskakas. Olyan volt, mint a többi kakas: a farka zöld, a csizmáskái sárgák. Kevélyen lépkedett az udvaron, pedig igen ijedős volt. Mindentől félt. A bozontos farkú kutyától, a hosszú fülű számártól, a sánta kandúrtól. Ha megrémült valamitől, csapkodott a szárnyával, kukorékolt, majd fölfordította az egész udvart.

Egyszer a kiskakas az eperfa alatt kapirgált, csipegetett. Hirtelen könnyű szél kerekedett, s lesodort egy érett eperszemet a legalsó ágról. Az eperszem a kakas hátára pottyant. Hej, megijedt erre a mi kiskakasunk, s nyomban kiabálni kezdett:

– Jaj, jaj, ki ütött meg?!

– Kavicsok potyognak az égből – tréfálkozott a szél. – Kukurikúúú! – rikoltotta a kiskakas, és már futott is esze nélkül.

Átrepült a sövényen, a tetők fölött, kiszaladt a faluból. Szembetalálkozott egy kacsával. Az megkérdezte:

– Mért futsz eszed nélkül, kiskakas?

– Kavicsok potyognak az égből! – felelte kifulladásra a kiskakas. – Szaladj, mert még agyonütnek bennünket!

– No de ilyet! – ámuldozott a kacska, és a kiskakas után totyogott. Futottak, futottak, addig futottak, míg szembetalálkoztak egy sündisznóval.

– Hová szaladsz, kiskakas? – emelte égnek hegyes orrát a sündisznó.

– Kérdezd meg a kacsát! – felelte a kiskakas.

– Hová szaladsz, kacska koma? – fordult a kacsához a sündisznócska.

– Kavicsok potyognak az égből! – hápogott a kacska. – Gyere, szaladjunk, mert még agyonütnek bennünket!

Most már hárman szaladtak tovább. A sárga csizmás kiskakas, a totyogó kacska és a sündisznócska. Futottak, futottak, ahogy a lábuk bírta, csoda, hogy orra nem buktak. Hirtelen eléjük ugrott egy hosszú fülű nyulacska, és megkérdezte a kiskakast:

– Hová szaladsz, kiskakas?

– Kérdezd meg a kacsát!

– Hová szaladsz, kacska koma?
– Kérdezd meg a sündisznócskát!
– No, akkor te mondd meg, sündisznócska: hová szaladsz?
– Kavicsok potyognak az égből! Gyere, szaladjunk, amíg fejbe nem kólint valamelyik!

A nyúl is utánuk rugaszkodott. Most már négyen voltak. Emlékeztek még rájuk? A sárga csizmás kiskakas, a totyogó kacska, a sündisznócska és a hosszú fülű nyulacska. Egyenesen az erdő felé szaladtak. Amint odaértek, egyszer csak eléjük toppant a tyúktolvaj róka koma.

– Hová szaladsz, kiskakas? – kérdezte a róka.
– Kérdezd meg a kacsát!
– Hová szaladsz, kacska koma?
– Kérdezd meg a sündisznócskát!
– Hová szaladsz, sündisznócska?
– Kérdezd meg a tapsifülest!
– Hová szaladsz, tapsifüles?
– Hogyne szaladnék, amikor az égből kavicsok potyognak! Gyere, szaladj te is velünk!

– Jaj, jaj! – sopánkodott a róka, összechapva a mancsát. Azzal ő is beállt a sor végére. Most már öten voltak: a sárga csizmás kiskakas, a totyogó kacska, a sündisznócska, a tapsifüles nyulacska és a tyúktolvaj róka koma. Futottak, futottak, addig futottak, míg nem találkoztak az erdőháti farkas komával. . .

– Hová szaladsz, kiskakas? – kérdezte a farkas.
– Kérdezd meg a kacsát! – felelte a kiskakas.
– Hová szaladsz, kacska koma?
– Kérdezd meg a sündisznócskát!
– Hová szaladsz, sündisznócska?
– Kérdezd meg a tapsifülest!
– Hová szaladsz, tapsifüles?
– Kérdezd meg a róka komát!
– Hová szaladsz, róka koma?
– Hogyne szaladnék – felelte a róka –, hogyne menekülnék, amikor az égből kavicsok potyognak! Gyere te is velünk!

– Húúúha! – ordította a farkas koma, és szedte máris a lábát a róka nyomában. Most már hatan voltak. Emlékeztek még rájuk? A sárga csizmás kiskakas, a totyogó kacska, a sündisznócska, a tapsifüles nyulacska, a tyúktolvaj róka koma meg az erdőháti farkas koma. Futottak, futottak, addig futottak,

míg a medve tisztására nem értek. Találkoztak a kancsal szemű medveanyóval.

- Hová szaladsz, kiskakas?
- Kérdezd meg a kacska komát!
- Hová szaladsz, kacska koma?
- Kérdezd meg a sündisznócskát!
- Hová szaladsz, sündisznócska?
- Kérdezd meg a tapsifülest!
- Hová szaladsz, tapsifüles?
- Kérdezd meg a róka komát!
- Hová szaladsz, róka koma?
- Kérdezd meg a farkas komát!

– No, akkor te mondd meg, komám, hová szaladsz!

– Hát én csak azért szaladok, mert... mert a többiek is szaladnak – felelte az ostoba farkas, mert már elfelejtette, miért lohol a többiek nyomában.

– No, akkor szaladok veletek én is – mondta a kancsal szemű medveanyó, és dübörgő lépteivel a farkas után csörtetett. Most már heten voltak: a sárga csizmás kiskakas, a totyogó kacska, a sündisznócska, a tapsifüles nyulacska, a tyúktolvaj róka koma, az erdőháti farkas koma meg a kancsal szemű medveanyó.

Futottak, futottak, addig futottak, míg oda nem értek egy mély gödörhöz, ott aztán megálltak.

– No, most mit csinálunk? – kérdezte a kiskakas. – Akarjátok, hogy visszaforduljunk?

– Szó sem lehet róla! – kiáltotta a róka. – Nem azért indultunk el, hogy visszaforduljunk.

– Hát a gödör? – hápogta a kacska.

– Azt egykettőre átugorjuk. Gyerünk, kiskakas, ugorj elsőnek, hiszen te szaladtál legelől!

– Kukurikúúú! – rikkantotta a kiskakas, meglengette a szárnyát, s hipp-hopp, átröppent a gödör fölé.

Azután a kacska koma csapta szét a szárnyát. Ő is átrepülte a gödröt. Most a nyúl rugaszkodott neki. Olyan legényeset ugrott, hogy nemcsak a gödröt, de még a fél erdőt is átugrotta.

A sündisznóra került a sor. Toporgott egy darabig, azután gombóccá gömbölyödött, és – zutty! – egyenesen belegurult a gödörbe.

– Hát így kell átugrani a gödröt? – csúfolta a róka, azzal nagyot ugrott, amekkora csak az erejéből tellett, de a túlsó part helyett bizony ő is a gödörben találta magát. Utánahuppant a farkas is, medveanyó meg fejfel zuhant a gödörbe.

– No, ezt jól megcsináltuk! – mondták a vadállatok, és riadtan pislogtak egymásra.

Eltelt három nap és három éjszaka. A negyedik napon így szólt a róka:

– Éhes vagyok.

– Én is! – morogta a farkas.

– Én is! – dörmögte a medve.

Csak a sündisznó nem szólt semmit.

– Kit faljunk fel? – kérdezte a farkas.

– A legkisebbet! – felelte a róka, és a sündisznóra nézett.

– Fogják meg! – ordította a három fenevad, és a sündisznóra vetették magukat. A sündisznócska azonban hirtelen összegömbölyödött, és fenyegetően kimeresztette a tüskéit. A fenevadak, alighogy rátették a mancsukat, nyomban vissza is rántották.

– Juj, juj, megszúrt! – vinnyogott a róka. ...

– Engem is! – nyögdécselt a medve.

– Engem is! – jajgatott a farkas.

A fenevadak elnémultak a mély gödörben, egész nap meg se moccantak, de amint beköszöntött az éjszaka, egymásnak ugrottak, keservesen bömböltek, a fogukat csattogtatták, és szétszaggatták egymást. Hogy ki kit falt fel, azt bizony senki sem tudná megmondani, mert olyan sötét volt, hogy szinte vágni lehetett. Másnap reggel látja ám a sündisznó, hogy a veremben nincs se farkas, se medve, se róka. Egyedül maradt a sündisznó, és töprengett erősen, hogyan kerülhetne ki ebből a gödörből.

Egyszer csak két hatalmas szárny takarta el a napot a feje fölül.

– Egy sas! – mondtá a sündisznó, és megint kimeresztette a tüskéit, de a sas így kiáltott:

– Ne félj, sündisznócska! Nem azért jöttem, hogy szétszaggassalak, hanem azért, hogy segítsek rajtad, mert jót cselekedtél. Te pusztítottad el a nyáron azt a mérges kígyót, amely a sziklákon a fészke felé kúszott, hogy elnyelje a fiókáimat. Jótett helyébe jót várj!

Azzal leereszkedett, karmai közé kapta a sündisznót, kiemelte a gödörből, és óvatosan letette a fűbe. A sündisznócska nagyon megörült, és szép komótosan hazabaktatott a kuckójába.

A kiskakas meg a kacska koma, miután átugrották a gödröt, szaladtak még vagy egy óra hosszat, azután elfáradtak, és így szóltak:

– Már nem potyognak kavicsok az égből!

És szépen hazatértek a falujukba, a tapsifüles nyulacska meg az erdőben maradt.